

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csemádi egyetértő

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 351.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

Társaság.

János utca 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 351.

Arad, 1916.

Főszerkesztő

Stauber József.

Szerda, június 28.

Miért vonultunk vissza az olasz fronton?

Budapest, június 27. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

Jakobenyánál és Kutytól északra és Nowopocojertől nyugatra orosz támadásokat vértünk vissza. Az ellenség mindenütt súlyos veszteségeket szenvedett. Sokulási a németek támadása halad. Egyébként változatlan helyzet mellett nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér:

A Brenta és Etsch közti támadási területen harcunk megrövidítését tegnap befejeztük. Mindazon olasz oldalról ez alkalommal terjesztett híresztelések, mintha az ellenség hódításokra, vagy egyéb sikerekre tett volna szert, mint az alábbi katonai okokból csak ma nyilvánosságra bocsátható előadásból kitűnik, teljesen valótlanok. Június huszonötödikére virradó éjjel kezdtük meg azon első vonalak már egy hét óta előkészített részbeni kiürítését, amely vonalat támadásunkkal megnyertünk, amelynek következtében azonban a terepviszonyok következtében kedvezőtlen. A következő délelőtt az ellenség folytatta a csapatainktól elhagyott hadállások elleni tüzelést. Csak ma délben kezdtek olasz csapatok egyes harcfronton részeként az Astach és Sugana-völgyek közt habozva és tapogatózva előnyomulni. Az Etsch és Astach völgyek között az előbb említett tüzelés a rég elhagyott állások ellen egész napon és a következő éjjelen át, sőt helyenként még tegnap reggel is tartott. Mindkét napon az egész harcfronton nem volt harc. Csapataink sem foglyokat, sem lövegeket, sem géppuskaerőket, vagy egyéb hadiszert nem vesztek. Az olaszok most kezdik új hadállásaikat megközelíteni. Csak ma reggel támadtak meg a Monte-Testót, ahol azonban súlyos veszteségek közt utasítottak vissza. A Josina-völgyben tüzésünk tüzelése több zászlóaljukat menekülésre kényszerített. A tengeremléki harcfronton az ellenségnek a Krn és a Mrzli-Vrh elleni támadásai meggyúsultak.

Délkeleti hadszíntér:

A helyzet változatlan. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Rohammal elfoglalt orosz állások.

Berlin, június 27. (Hivatalos.)
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az angol arcvonal és a francia arcvonal északi szárnyán több ízben került járőr-harcra a sor, számos gáz- és tüstelhő szállott át hozzánk. Ezek a német csapatokban nem tettek kárt, sőt részben az ellenség árkaiba csaptak vissza. Az ellenség különösen hevesen tüzeit a Somme mindkét oldalán levő állásaink ellen. Nesznek a franciák által történt követése alkalmával huszonhárom francia halt meg, illetve sebesült meg.

A Maastól jobbra a franciák támadásai a Thiaumont páncél-erődötől északnyugatra és nyugatra, valamint Vaux-erődötől délnyugatra, eredménytelenek maradtak. A Chopitre-erdőben egy két tüzérből és néhány tucat főnyi légénységből álló ellenséges osztagot is elfogtunk. Arrástól keletre légi harcban lelőttünk egy angol kétfedelűt, a bennüöket, akik megsebesültek, elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja:

Német csapatok, melyek az orosz állásokba nyomultak előre, huszonhat foglyot, egy géppuskát, egy aknavetőt és a Miadzi tótól északra egy tisztet, egyszáznyolcvannyoce légénységet, hat géppuskát és négy aknavetőt szállítottak be. Ellenséges járőröket visszavertük. A dűnaburgi teherpályaudvart bőségesen bombáztuk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja:

A helyzet változatlan.

Linsingen tábornok hadcsoportja:

Sokultól délnyugatra csapataink rohammal foglalták el az orosz vonalakat és több száz foglyot ejtettek. Az ellenség ellentámadásai sehol sem jártak eredménnyel.

Balkán hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt. Legtöbbes hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Második évforduló.

Arad, június 27.

Két esztendő előtt megszólalt egy revolver és szétrobbant a bomba, hogy azután a löfegyverek, a puskák, ágyuk, aknavetők, torpedók milliói és milliói szakadatlan és visszavonhatatlan munkába fogjanak. Sirba bukott a világháború első két halottja azon a napon, amikor csak a legjobban beavatottak és a különös éleslátással bírók sejtették, hogy világháború lesz, amelyben százezrek és százezrek követik az első kettőt: Ferenc Ferdinánd trónörökösét és a feleségét, Chotek Zsófiát. Nevető, jókedvre ingerkő nyári vasárnap volt; hányan meg hányan mulattak ezen a napon, amikor a korai elmúlásuk, az elnyomorodásuk a jövő könyvében már meg volt írva!

Ma már nem kell a felől disputálnunk, hogy a világháború a szerajevói véres nap nélkül is kitört volna s ha 1914-ben még váratott volna magára, ma már minden bizonynyal benne lennének. Azok a túlfutott ellentétek, amelyek

Franciaország és Anglia belsőjében dolgoztak, nem váratott volna sokáig a kitörésre. És nem bírta volna ki a tettét téllenséget Oroszország, a melyre szövetségesei azt a szerepet bízták, hogy a monarchiát tépje darabokra. Lehet, hogy ma, a mikor egy tenekesül feltört a világban élünk, olyan körülmények között, a melyeket mint a évszázadok választásának el a két esztendő előttől, lehet, hogy ma már úgy érezzük: mindennek így kellett történnie és semmiféle történetet másképp.

A kedves halottak koporsójánál kár arról szót vesztegetni, hogy milyen másképp lett volna minden, ha a jó Isten őket tovább élte. A világbe-kének, a régi szép időknek immar monával benőtt sírja lelett hasztalan

sóhajunk, hogy mi mindent takaríthatunk volna meg, ha a háború valamely csoda által elkerülhető lett volna. Cáltalán az a számítása a pacifistáknak, hogy a háborúra költött milliárdok által milyen paradicsomi állapotot lehetett volna a földre teremteni, hány évszázaddal lehetett volna a fejlődésben előre jutni, a helyett, hogy ugyanannyival visszaestünk.

Ma erre akkor se lenne alkalom, ha a szerajevói tragédia második évfordulóján a békekötéshez lennénk közelebb. Ma ez a nap a trónörökös pár elhunytának szomorú évnapja, a melyen, harcok közepette is, bánattal emlékeznek vissza a monarchia népe arra, aki jövődó uralkodójának volt kiszemelve és a ki nem jutott a trónra, ép úgy, mint az előtte való trónörökös, királyunk fia, Rudolf királyi herceg és megilletődéssel gondol a trónörökös nevére, az angyalszelid Zsófiára, aki a borzasztó pusztulásban együtt járt fenséges hitvesével.

Titkos ülés a francia kamarában.

— Verdun elestére készülnek a képviselők. —

Budapest, június 27.

Rotterdam. Bár a francia kormány mindent elkövetett, hogy a kamara titkos üléseiről semmi se jusson nyilvánosságra, egyes személységeknek mégis módjukban volt megtudni, mi történt a kamarában. Eszerint az első ülésen Briand miniszterelnök hosszabb jelentést olvasott föl az orosz sikerekről, hogy a nyomott hangulatot eloszlassa. Ez a jelentés, amelyet a párisi orosz nagykövet készített, csakugyan lekésedést keltett. A képviselők több ízben éltették az orosz hadsereget. Briand reményteljes kommentárt fűzött a jelentéshez. Beszédének végén azonban újra izgatott lett a kedv és sűrűn hangzott föl a közbeszólás:

— Beszéljünk Verdunról!

Roques hadügyminiszter igen nyomott csöndben emelkedett föl szólásra és megismertette a verduni helyzetet és azokat a körülményeket, amelyek két erőd elvesztését okozták. Arra a következtetésre jutott, hogy az ok az ellenség neheéz ágyúinak tulsulya volt. Szólt a verduni csapatok hősiességéről. Beszéde közben több türelmetlen képviselő azzal a kérdéssel szakította félbe, hogy milyen intézkedéseket tettek arra az eshetőségre, ha Verdun elesnék.

Roques kitérő választ adott a utalt erre, hogy a hadügyi bizottságnak már nyilatkozott erről. Hosszabb vi a után végre megegyeztek abban, hogy egy későbbi ülésen erről is föl fogja világosítani a képviselőket. A baloldali

képviselők részéről egyes felszólalók hangoztatták, hogy Franciaországban nagy a féltékenység a harmadik téli hadjárattól.

A kormányt több képviselő a háború kitartásai dolgában is meginterepelláta. Ugy látatik, Briandnak kapóra jött a parlamenti tárgyalásnak ez a módja, mert így a felelősséget a vezető pártok vállára háríthatja, anélkül, hogy a kormány veszedelmbe kerülne.

Vesztegető terménynagykereskedő.

(Hadseregszállítási per Nagyváradon.)

Aradi Közlöny közlésével.

Nagyvárad, június 27.

Atig zártak le a nagyváradai törvényszék előtt a Weinberger-féle megvesztegetés aktái s még be sem fejezték a zárt ajtó mögött folyó korbázi csatásoknak, Strasser Aladár és társainak büntnyét: szerdán, június 28-án újabb szenzációs hadiszállítási kapcsolatos büntny kerül főtárgyalásra. Ebben az ügyben Perless József, dúsgazdag, előkelő terménynagykereskedő, a nagyváradai kereskedővilág tekintélyes tagja a vádlott.

A múlt év őszén, amidőn a magyar királyi államrendőrség kirendeltsége megkezdte működését Nagyváradon, néhány meglepő letartóztatás után, amilyen az Utmanu Sándoré és a Kepes Samuó volt, következett Perless József letartóztatása. Az emberek nem akartak elhinni, hogy a közbecsülésben megőszült, mindig korrektnek ismert nagykereskedő megtervedhetett volna, bizonyosra vették, hogy tévedésről van szó és néhány nap alatt kiderül Perless József ártatlansága, de bizony már felesztendőnél is több teit el és Perless József még mindig a nagyváradai ügyesség foglya.

A királyi ügyesség Perless Józsefet az 1915. évi XIX. törvényeikk 10. §-ába ütköző, a hadviselés érdekei ellen elkövetett bűntei miatt emelt vádat.

Perless József terményeket és pedig búzát, zabot, rozst, árpát szállított a katonai kincstárnak, azonkívül kenyérlisztet és szénát. A vád az, hogy szállítmányai nem feleltek meg a feltételeknek s különösen nem jó volt a szállított kenyérliszt, a széna pedig penészes volt és rosszabb minőségű, mint amilyen szerződésileg ki volt kötve, további vád, hogy a hadügyminiszter által megállapított egységáraknál magasabb árakat számlázott és M. Lipót élelmezési százados 1000—1000, összesen kétezer korona ajándékkal rábírta arra, hogy a szerződésnek meg nem felelő szállítmányokat a katonai kincstár számára átvegyje.

A tárgyaláson Ember Géza királyi ítélőtáblai bíró fog elnökölni. A vádat Thury Endre dr., a nagyváradai ügyesség vezetője fogja képviselni. A tárgyalásra min egy husz tanut idéztek meg s előreláthatólag szombatra lesz ítélet az ügyben. Elir szerint az ügy tárgyalása a hadviselés érdekeire való tekintettel zárt ajtó mögött fog történni.

SPORT.

+ Országos atlétikai viadal Aradon. Csütörtökön, a hó 29-én rendezik meg a MASZ. megbízásából ezidei első atlétikai versenyt az Aradi Torna Egyesület, melyre az ország legjobb atlétái már leadták nevezésüket. A szenzációsan ígérkező viadal az ATE. óvartéri sporttelepén fog lezajlani. 8275

Céger volt csak az Emke.

— Vád beszéd a miniszteri tanácsos ellen. — Itélet hirdetés csütörtökön lesz. — Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, június 27.

A büntetőtörvényszék Csáder Gusztáv dr. elnöklésével ma folytatta és be is fejezte az Emke bűnperének tárgyalását. A mint a tegnapi tárgyalás legnagyobb részében, úgy ma is az iratok ismertetésével foglalkozott első sorban a bíróság. Megállapította a törvényszék több kisebb összegben kocsi- és uszonnapiézek kifizetését, Gallovics javára. Gallovics Jenő becsatolt egy levelet, amelyet Andreics János írt Sándor Józsefnek arról a vitás 5200 koronáról, amely ugy szerepelt a tárgyalás során, mint amelyet Gallovicsné kölcsönzött a Danzenek és az Emke tiszta neki vissza. A levélben azt írja Andreics, hogy az 5200 korona tulajdonképpen jutalom volt Gallovics részére, azért, mert egy esztendőig dolgozott díjazás nélkül és hogy ennek a megjutalmazásnak eszméje nem Gallovicsé, hanem tőle, Andreicsától származik. Az elnök kérdésre ki jelenti Andreics János, hogy a levelet ő írta.

Délelőtt 11 órakor véget ért a bizonyítási eljárás és megkezdődtek a perbeszédtek.

Elsősorban Penyigei királyi ügyész tette meg vádindítványát. Réssben módosította az eredeti vádat és a tárgyalás anyaga alapján vádat emelt Andreics János és Gallovics Jenő ellen, mint tettstársak ellen csakis büntette, továbbá hűtlen kezelés büntette miatt. Hűtlen kezelés büntetésében bűnrészesség miatt vádolja Gallovics Jenőnt az 5200 és 800 koronás kifizetett tételek miatt. Azonkívül vádat emelt Andreics és Gallovics ellen sikasztás büntette címén, a melyet a vád szerint a Vöröskereszt kárára követtek el, ellenben a szeredi kiküldetés miatt emelt vádpontot elajti. Vádat emel Antal Nándor ellen hűtlen kezelés büntette miatt, ellenben az Andreicssal szemben elkövetett szarolás vádját elajti.

A királyi ügyész ezek után áttért a tulajdonképeni vádbeszédre és eszette a kultura és jólékonyosság aláca alatt elkövetett tizelmekeket. Hosszu működése alatt közbizalommal ajándékozta meg az ország közönsége az Emkét s miután az Emke köpönyege alatt a közbizalmat meg nem engedett üzérkedésre használták fel, annál könyörtelenebbül kell eljárni azok ellen, a kik visszaéltek az Emke presztizsével. El kell söpörni az utból azokat, a kik a kulturintézmény hírét megtépásták.

— Azt hittük — mondotta — hogy most, a mikor háború dul határainkon, a mikor kiderül, hogy alig van jóbarátunk, annál több az ellenségünk, idehaza megezünik az önkés és minden jóérzésű ember gyászolítani fogja az elesettek árvaít és gyászolót. A vádlottak a háború nyomán természetstörőleg megindult hadi jótékonyossági áramlatnak a bűnsei. Ki hitte volna, hogy azokhoz a segélypénzekhez, a melyeket jóérzéssel dobtunk tizlélénként a pereselybe, szanayes késsel nyulnak majd hozzá.

Ki hitte volna, hogy a pereselybe gyűjtött pénzek Andreics János nyugalmazott miniszteri tanácsos ömöltóságának és Gallovics Jenő író urnak a Danke tiztiskárának a zsebébe vándorolnak? A mi itt történt, az nem kultura, hanem üzérkedés a kultura palástjában. Aonyira mentek, hogy az iratok között levő akták tanúsága szerint még az erkölcostelenségnek is helyt adtak a kultura jelszavával megsezentelt egyesületben. Hogy minden vissza

érest felsorolják, arra hosszú időre lenne szükség. A levelezések tartalmának minden pontja bizonyítja, hogy üzérkedéssel megkárosították a Vöröskeresztet és a Vöröskereszt nevét visszaélték.

Antal volt az ügynökök vezére, aki nem vette meg a hadseregcsalásai visszaéléseit sem. Andreios vakon bízott Gallorcsban, ez pedig Sándor Józsefnél Andreios ellen irányult. Szította a gyűlölködést az, hogy Antal védelmezte Andreios előtt, csak azért, hogy ezt a után Andreios ellen felmasznalassza. Nem eszda, hogy ennyi gyűlölködés után az Emke kúppesú választmányának a hírért, nevét sáron bporták.

Hát nem furcsa dolog, hogy az Emke ügyvezető elnökének közeli rokona utcai nőkel dorozsolt az Emke helyiségekben? Ez maga is elég meglepő az arra, hogy az Emke csak céger volt a vádlottak előtt és nem az eszda, sem a magasztos cél nem lelkesítette őket.

Az ügyész vádbeszédének további részében a bizonyítási eljárás során tomerült adatokkal foglalkozott és végül a vádlottak enté-
lését indítványozta.

Utána a védők beszéltek.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Tartózkodóan kell megítélni az északkeleti harctéri helyzetet.

Budapest, június 27.

Budapest. A holnap Pester Lloydban Hueber százados a következőket írja a harctéri helyzetről: Az orosz offenzíva tegnap sem tudott ellenünk semmitéle eredményt felmutatni. Nem tenetó azonban fel, hogy ez a fennakadás már az orosz offenzíva végét jelentené. Külföldi lapjelentések szerint Brusilov tábornok hadseregénél jelentékeny csoportosítások folynak. Kétségen kívül áll, hogy az ellenség jelenleg a gyengeség állapotát mutatja, amely megakadályozza előnyomulását, de nem valószínű, hogy ezáltal véget ért offenzívája, sőt bizonyosabb, hogy az orosz támadások nemsokára erősebbek lesznek. A helyzet meg semmiképp sincs teljesen tisztázva. Amennyire örvendetes, hogy azok az előbbiekhöz mérten aránytalanul gyenge támadások, amelyeket az oroszok ellenünk intéznek, sorra esődöt mondanak és hogy ellentámasunk Volhyniában tolytonosan előrenalad, bizonyos, hogy az északkeleti harctéri helyzet megítélése tartózkodásra ksztel. Ameddig északkeleten a helyzet az ellenség még varható intézkedései következtében elővigyázatos megítélésre szorul, addig nem szabad az északkeleti helyzetet a többi frontokkal való kapcsolataitól megosztani. Ebből a szempontból kell megítélni a déliroli támadási területnek a hadvezetőség által elrendelt megrövidítést. Csapatunkat közelebb levő és a terepen jobban uralkodó pozíciókba vontuk vissza, amelyeknek taktikai helyzete ez állások megtartását ésekelőbb veszteségek mellett teszi lehetővé anélkül, hogy az általános helyzet a legkisebb változás is történt volna.

Stockholm: A Ruszkoja Vjedomostsi írja: Az orosz nép azt hiszi, hogy a magyarok és osztrákok rendetlenül menekültek vissza és minden hadi készletüket, élelmiszereiket ott hagyták és csak magukra gondoltak. Ez nem igaz. Az ellenség nőiesen védekezett és csak nagy erőnkkel sikerült őket arkaikból kivetni. Megállapítható, hogy vitésül hadakoznak és nagyon súlyos feladatokat rónak reánk. Frontjakobnál tegnap ellentámadást kellett leküzdenünk, mert az ellenség addig védekezett, míg

csak egy gépfegyver volt és csak azokat fogtuk el, akiket be tudunk keríteni. A mi a visszavonulást illeti, meg kell még állapítani hogy hőiesen küzd, komoly ellenteleink vannak. Csodálkozni kell, hogy annyi mindent sikerült nekik a visszavonulásnál megmenteni. Majdnem semmit sem hagytak vissza. Élelmiszert, vasúti kocsikat, municiót, mindent magukkal vitték és csak hegyenkint voltak kényszerítve, hogy municiót és lövegeket hagyjanak maguk után. Általánosán a visszavonulás nagy áldozatokkal volt összekötve. A magyar és osztrák csapatok igen gyorsan és ügyesen csoportosultak és most a németek segítsége is megérkezik és ennél fogva újabb nagy harcokra lehetünk elkészülve, miután az ellenségnek nemesak az a szándéka, hogy offenzívánkat megállítsa, hanem az is, hogy amit mi tőlük elvettünk azt vissza akarja venni. A lap végül felállítja azt a kérdést, hogy vajjon Mackensen lesz-e az, aki a német-magyar-osztrák tervet most keresztül viszi.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: Gál Gyula vendégfellepte, Harsányi Margit 2-ik bemutatkozása teli színház rendezvényeivel: „Vörös talar”.

Csütörtök: Gál Gyula vendégfellepte, Kálmán Sárka fellepte: „Harom testőr”.

Péntek: Gál Gyula 30 éves színészi működésének ünneplésére: „Biboros”. Este 8 órakor.

Szombat: Gál Gyula utolsó fellepte: „Becs-telenek”.

Sudermann Hermann: Otthon-ja.

— Gál Gyula és Harsányi Margit vendégjátéka. —

Arad, június 27.

A szépnak, a művésznek nincsen szuperlatívusza; amint hogy egyáltalán nincsenek fokozatai. Amint mi ilyenekül érezünk és jeltölünk meg: bizonyára a mi szubjektív szemléletünk fénytörései. A szépség: tökéletesség; a szeobbet és a legszebbet csak a mi lelünk prizmája szivárványozza szet — egészen és specialisan egyéni hajlandóságaink szerint. A kritika mestersége ezért nehéz s ezért lehetetlen irai ezer ember meggyőződése után. De viszont a kritika mestersége is könnyű lehet ott, ahol a művészi szép olyan klasszikus tisztaságban rendelkezit meggyőző erővel jelen-
kezik, mint a Gál Gyula játékában. A legpri-

mitvebb számológép-n, a tiz ujjamon el tudnám számolni a magyar színeszet történetének Gál Gyulához érő nagy alakjait. A komoly művészet ihletett profétáit, akiknek mártír koszorus nagysága jeltöli meg ma is a Gál Gyula utjait. Hiszen a magyar színeszet mu-tja alig száz éves; a lenézésnek, kiesnylésnek, gunynak milyen tövises ösvényeit kellett megjárnia, míg fejlődésében a mai színeszgeneráció legkiválóbbjaihoz eljuttott. Gál Gyula e nagyszarú fejlődés uszia klasszisztáit képviseli. Az erőt, a tehataséget, a művészet megbeosulását és a jövő pontakozó energiáit. Mert művészetében nem, a múltak rabja, noha a tradíciók szentek előttte, hanem a jelen idők lelkenak kritikus buvára s a modern élet vándorainak éles itéletű ábrázolója. Eszközeiben okos és válogató; nem veti meg a régi nagy színeszek ábrázoló művészetének legjavát, mégis isig-vérig a ma művészetének képviselője, mert alakítása az egyszerűség és természetesség illuzióját kelti. Ezzel pedig első lánaszemévé lesz a jövő idők művészetének, mely mindig erősebben fogja megközelíteni a természet tökéletességét.

Másik vendégünk Harsányi Margit, város-
latnak jövő évi hősnője, A legjobb nizek szoz-
ték meg. A vidék egyik legkiválóbb drámai színesznőjeként emlegették. Bemutatkozása igazolta az előlegezett bizalmat. Arca szép és kifejező, természete színes predesztinálja arra a szerepkörre, melynek itt nálunk olyan méltó képviselőjeként jelentkezett. Organuma kellemes, hangja sok árnyalat kifejezésére képes, beszéde szép magyaros, színeszésre, árnyalásokra alkalmas. Játéka a rutinos színesznő sokoldalúságát mutatta. Izlőiesen öltözködik a ura a szerepének. Minden bizonytal értékes erőit nyert vele az aradi színtársulat és a közönség, mely máris kiünneplte virágaival és tapsaival.

Sudermann: Otthona, voltaképp két szerep, két erő összeközése, kit világnézet harca, leonincselő képe egy örök igazságnak. S ez az igazság, hogy a vérségi kapcsolot, az atavisztikus érzéseket, a gyermekkor és nevelés első emlékeit az élet semmiféle hatalma le nem törölheti a lélek táblájáról. Hiába a lázadó lélek minden energiája: meg kell, hogy törjék minden hullamverés a lélek ősi érzéseinek gátjain. Az apa és a leány ellentétes életnézetének izzó összecsapását játszotta meg a két vendég. A mosoly és a köny, a szorongó érzés és a felszálló öröm voltak a közönség igaz élvezetének jelző állomásai. Szép este volt, sokunknak hosszú ideig feledhetetlen.

A két vendég szereplő mellett részt kérnek az est sikeréből Harmath Józsa, Benkóné, Varnai, Kertész és Deli. Mintha csak jeleztek volna mai pompás játékkal, hogy a jövő színházi színeszetben kiváló drámai előadásokban lesz részünk. (Z. A.)

Gál Gyula jubileuma.

Az ARADI KOZLONY Művelődési Osztály.

Arad, június 27.

Arad város közönsége meleg ünneplésben készül részesíteni nagy esőtöttjét, az ország színművészetének büszkeségét, Gál Gyulát. Bizonyára a kiváló művész maga, akinek szerénysége és a zajos reklámot kerülő egyénisége éppen olyan szimpátikus, mint amilyen tiszteltre méltó, életének legnagyobb szeneciójához érkezik el az aradi jubileum alkalmával. Hozzá van szokva ahhoz, hogy alkotásaiért egy ország, sőt a külföldi kritika elismerése jusson ki neki, de a legjobban esit mégis nezi a hazai töltészek feléje áradó me-

lege, az ő szülővárosának őszinte hódolata. Ima, Gál Gyula, próló a saját hazájában. Olyan szenzációja a jó embernek, ami az élet sok keserűségét elfeledtet. A háború hangulata teli meg a lelkeket és ezért a jubileumnak is intimnek, majtalannak, kéiső pompát levettnek kell lennie.

A rendező-bizottság Varjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésében megállapította az ünnepség keretét és sorrendjét. Péntek este, 1/8 órakor a Biboros előadása előtt, a színpadon, a sok igaz és értékes diadal színhelyén jelenik meg a művész előtt Arad város közönségének küldöttsége, a színiügyi bizottság. A város nevében Kovács Vince kulturtanácsos üdvözlöi a mestert, utána a Kölcsey Egyesület nevében Fényes Dezső elnök, az újságírók nevében pedig Marót Sándor adnak kifejezést megbizók gratulációjának. Ha a kormány képviselteti magát az ünnepen, akkor a kiküldött beszéde kerül a sor élére. A közönségnek az a része, amely személyesen is szemtanúja óhajt lenni a kiváló ember és művész eme szerény keretű megbecsültetésének, szintén helyet kap a színpadon. Előadás után a művész tisztelői körében vacsorázik a Fehér Kereszt téli kertjében. Természetesen nem bennkett szerű lakoma lesz ez, hanem étlap szerint felszerve szerint étkezik mindenki. A vacsorán részt vevők Hidvégi Ernőné, a színháznál és a Fehér Kereszt-kávéháznál kitett iven jegyezhetik fel nevüket.

* Hullámsírban. (Tengerész-dráma az Apollóban.) A közönség mindig nagy érdeklődéssel fogadja azokat a mozifilmeket, amelyeknek cselekménye a tengeren játszódik le. Jól tudják ezt a filmgyárak is, mégsem produkálnak sok ilyen filmet, mert az előállításuk nemcsak rengeteg anyagi áldozatot igényel, hanem a tenger veszedelmével számoló vakmerő emberek is kellenek hozzá. Most ismét megjelent a filmpiacon egy nagyszabású film, amelynek drámai cselekménye a viharzó tenger felségében borzalmas panorámájába illeszkedik bele. A „Hullámsírban” című tengerészdráma meseszövege sokban emlékeztet Heyermans csodás regényére, a „Ramény”-re. A megkapó tengerész-drámán kívül egy szenzációs erkölcsrajzot, a „Nő sántán”-t is szerdai új műsorán mutatja be az Apolló-színház. Ez a dráma egy rejtett asszony történetét hozza elénk.

* A színház hírel. Gál Gyula vendégszínház.) Nagy szeretettel fogadta az aradi közönség Gál Gyulát, kinek első vendégszínházai bebiztosítást nyert a közönség mérhetetlen elismerése a művész iránt. Zsoltolt ház gyönyörködött minden szavában. Szerdán a „Vörös talár”-ban játszik a vendég és csütörtökön a „Három testőr”-ben. Az ünnepi előadás pénteken lesz: „A biboros”-ban. Szombaton bucsufelépés lesz „A becsületlenek” című színdarabban. — Harányi Irén, a társulat új tagja kedden is fellép a „Vörös talár”-ban, Kálmán Sárka pedig csütörtökön lép fel a „Három testőr”-ben. Jegyek az összes előadásokra válthatók a színházi pénztárnál.

* Meghívó. Az Aradi Filharmónia Egyesület szerda este 6 órakor a kulturális sajtó helyiségében (bejárat a Marosparti tere felől) tartja XXV. évszázó közgyűlését. Ugyrend: Mandl Vilmos dr. elnöki megnyitása. Választmány évi jelentése: viaszatalkintással a 25 évi működésére. Pénztári és számvizsgáló bizottság jelentése. Felmentvények megadása és az 1916—17. évi költségvetés megállapítása. Vagyári Neuman Dániel báró udv. tan. dízelnök választása. Eszelges indítványok.

* A 9 smaragd. (Szenzációs bűnügyi történet az Urániában.) Vaskos kötetre menne, ha nyomtatásban teendők át ennek az izgalmas-detektív regénynek tartalmát. Két nővér életsorsáról van benne szó, melyet megmérgez egy halhatatlan ügyességű kalandornak vakmerő feltétele. Szécsitő ügyességgel és nagy zsenialitással intési manőverjét a gazember, csak azért, hogy a milliókat érő smaragdokat magának megkerítse. Egy gyöngye asszonnyal kerül szembe, a kit elszédít, lenyugoz és már-már úgy látszik, hogy teljesen hatalmába kerítette, a mikor a veszedelmek annyira megédeszik az asszony lelkét, hogy a kalandor terveit észreveszi és egy vonással keresztülhuzza azokat. Hosszas izgalmas üldözés következik, mely végén győzedelmeskedik az igazság és a bűnös elveszi méltó büntetését. — A királyné

lovagja. Dumas Sándor világhírű regénye legközelebb az Urániában. 5

* Kabaré egy aradi kórházban. A napokban aradi művészek és műkedvelők kedves órákat szereztek az aradi tanítóképző tartalékkórház betegeknek. A kórház önkéntes ápolónőinek kezdeményezésére Barics Gyula, Polgár Béla, Ormai Kálmán, az aradi színtársulat tagjai öltözetes énekszámokat és magánjeleneteket adtak elő, Thurzó Sándor zászios padig mint nőimitator szerzett vidám percekkel a halgatóságoknak.

* A Társaság. Szövegben és illusztrációban egyaránt gazdag „A Társaság” e heti száma. „A Társaság” előfizetési ára egész évre 18 korona, félfévre 10 korona, negyedévre 6 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota szálló.

Döntés az Erzsébet emlékmű tervpályázatán.

— Bántfy Miklós gróf az első díj nyertese. —

Saját tiszteletére megemlékezés.

Budapest, június 27.

Évtizedes vajadás után ma végre — mint beavatott helyről értesül az Aradi Közlöny — elintézték nyert az Erzsébet királyné emlékmű sorsa. A zsűri döntése nemcsak az érdekeltek és szakemberek, de a laikus publikum számára is megiepetést okozott és a szenzáció erejével hat.

Mint emlékeztetés, alig helyezték el a bécsi kapucinusok sírboltjában boldog emlékeztető királynénkat, gyűjtési akció indult meg, amelynek célja volt, hogy Magyarország nagyszabású emlékműt méltóképp megörökítsék. A gyűjtés természetesen a legjobb anyagi eredménnyel járt, de az emlékmű elkészítésére kiírt pályázatok sorban meddők maradtak: eddig nem talált olyan művet a bíráló bizottság, amely méltó lett volna a kivitelre.

A múlt hét végén tilt ismét össze a zsűri, amelyet ezuttal három külföldi taggal egészítettek ki. A külföldi tagok a következők voltak: Ohmann Frigyes építészeti írtanásos, képzőművészeti akadémiai tanár Bécsből, Hildebrand Adolf lovag és Hahn Hermann szobrászok, képzőművészeti akadémiai tanárok Münchenből. A külföldi zsűritagok előbb megtekintették Forster Gyula bárónak, a műemlék bizottság elnökének vezetése mellett a Várban és a Köröndön szokot a helyeket, amelyek valamelyikére a szobor kerülne, majd megvizsgálták az iparszarnokban kiállított pályamunkákat. A zsűriben a magyar tagokat egyedül Kisfaludy Strobl Zsigmond képviselte, mert a többi magyar szobrász valamennyien pályázott. A zsűribizottság jegyzőjeként Kertész Róbert, előadójaként Hauszmann Alajos működtek.

A bizottság úgy döntött, hogy a kifizető pályadíjakat nem az előre megállapított módon osztja szét, hanem összesíti azokat s öt egyforma, egyenként hatezer koronás jutalmat ad. Az összes külföldi tagok egyhangúlag az összes magyar tagok szavazatával az első díjat Bántfy Miklós gróf, az Operaház kormánybiztosa, a kiváló művészmagán nyerte el. Bántfy Miklós tervét Teles Ede szobrász és Györgyi építészeti dolgozta ki. Aki a zsűri ülésén részt vettek, mondják, hogy a külföldi zsűritagok a legna-

gyobb elragadtatással nyilatkoztak Bántfy műveréről a kijelentették, hogy hasonló zseniális munkát még nem láttak. A második díjat Zala György szobrász kapta, aki Hekisch építészeti pályázott, a harmadikat Rona József szobrász, a negyediket, Lajtha Béla műve, amely csak az építészeti résszel foglalkozott, az ötödiket pedig Szentgyörgyi István műve, amely csak a szobrászati feladatot oldotta meg.

LEGUJABB.

Ejjei 3 órakor érkezett telefonjele.

Angol békefeltételek. — Amerikai háború küszöben.

Haza. Az ismert és az előkelő londoni Economist a következő békefeltételek felállítását javasolja:

1. Az európai térkép változatlan marad.
2. Minden állam megtéríti a saját hadiköltségeit, kivéve Belgiumot, mely kártalanítást kap.
3. Semmitéle gazdasági háború.
4. A hadikészülődések megszorítása.
5. Egy kötelező választott döntőbíró.

Az angol pacifista körök ezeket a feltételeket elfogadhatónak és okosoknak tartják.

Amsterdam. A Times jele New-Yorkból: Wilson magához kerette a kongresszus két hazának külügyi bizottságait és közölte velük, hogy a mexikói helyzet rendkívül komoly. Véleménye szerint Caranzt csak erőszakkal lehet engedékenységre bírni s ezért több csapatot kell Mexikó határára vezényelni s a blokádot kell szigorítani. Mexikóban nagyon elkeseredett a harag az Egyesült-Államok ellen.

Rotterdam. Mexikóból jelentik: Carenza és Villa közös dekretumban július 15-re összehívták a mexikói parlamentet. Azt hiszik, hogy ezen az ülésen fogják proklamálni a nemzeti háborút.

Fizetéses állások városatyák részére.

(Honorarium az üzemek felügyelő bizottságának.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 27.

Arad város műszaki bizottságának holnapi ülésén egy igen nagyjelentőségű határozat hozatala vár a bizottság tagjaira. Meg kell döntenünk mindazt, ami ebben az országban egy ezred év óta a „nobile officium” fogalmához tűződött. Megszűnik a meghozandó határozattal egy szép és nemes tradíció, amelynek azonban nem akarunk siratói lenni. Megszűnik a noblesse oblige, amely arra kötelezte a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy anyagi rekompensáció nélkül dolgozzanak mind ott, ahol okok a bizalom, a polgárság és a közgyűlés bízalma állította. Jobb lesz, ha fizetésért, vagy, mint majd a műszaki bizottság kimondja, honoráriumért végzik a rájuk rótt feladatot. Történetfilozófusok és társadalmi bölcselők könyveket írtak arról, hogy a nobile officium volt Magyarország melettségének egyik kerékeltője. Azonban ez a köztudatba nem ment még át, még nem vált vérsé az embereknek ebben az országban, ahol még mindig sok az ingyen és rosszul fizetett munka és munkás.

Nagy haladás az, hogy ezennel a város közüzemének ellenőrzését fizetés, tiszteltidő ellenében hajlandók csak ellátni a városatyák. Mert a műszaki bizottság ezt fogja az üzemek vezetőségét ellenőrző szabályrendeletében most már véglegesen kimondani.

Bendkívül alaposan készítette elő a bizottság ezt az új szabályrendeletet, amelynek vezető gondolata az, hogy minden városi üzem, mint városi üzlet, a legkedvezőbb üzleti szempontokból vezetendő és kezelendő. A város nem egyéb e szerint, mint egy nagy részvénytársaság, amelynek vannak iparteleppei és vállalatjai. Részvénytársaság, amely nem ad ugyan részvényesének osztalékot, de a kereskedelmi törvények minden paragrafusát önmagára ezért mégis kötelezőnek ismeri el. A vagyoni felelősség természetesen a végső fokon a tanácsé marad, mert a törvény ezt így rendel, de ez a felelősség lényegesen tompul és a tanácsot, valamint az üzemeket ért károsodás lehetősége csökkenik az új szabályrendelet ama nevezetes újítása által, hogy az üzemek vezetésének ellenőrzését a jövőben nem egy bizottság, hanem

az üzemek igazgatósága

végzi és a felügyeletet többé ugyancsak nem műszaki bizottság, hanem

díjazott és fizetett felügyelő bizottság gyakorolja.

Ez egy egész új jogkör a törvényhatósági életben és ezt a városok ama törekvése szülte meg természetesen, amely a jövedelmek csoportosítása és a szociális feladatok kommunális elvégzése céljából a városi üzemek létesítésében nyilvánul meg.

A műszaki bizottság a legutóbbi szombaton tartott ülésén tárgyalta az ötsz albizottság által elkészített szabályrendelet tervezetét. A géptüzek igazgatása című fejezetnél Fényes Dező bizottsági tag az eredeti állásponttal szemben, amely a műszaki bizottság és a tanács felügyeletét és ellenőrzését kontemplálta, igen beható indokolással azt javasolta, hogy szakítson a város az eddigi elveivel és érjen egy teljesen új utra. Tekintse magát olyanoknak, mint bármilyen részvénytársaság és

delegáljon egy direktoriumot a maga kebeléből, amely műszaki szempontból gyakorolja befolyást az igazgató működésére. Mint hogy azonban a törvényhatósági bizottság a tagjaitól nem kívánhatja, hogy azok eme teljesen díjtalanul végzendő munka mellett a városi üzemek könyvelését, pénzügyi és vagyonkezelését is ellenőrizzék, szervezzen a közgyűlés egy fizetett felügyelő bizottságot.

Ezenek tagjai szintén városatyák legyenek, de ha ezek közül nem vállalkoznak legalább öt erre a feladatra, akkor kivál a községbe kereteket hívjon meg erre a törvényhatóság. A honorariumot nem előzetesen, hanem az üzemek eredményes tárgyaló zárószámadások bemutatása és elfogadása alkalmával állapítsa meg a közgyűlés.

A műszaki bizottság előző elfogadta Fényes javaslatát és megbíta Zádor Imre gépüzemigazgatót, hogy a holnap folytatódóan tartandó ülésre már az eme principiumoknak megfelelően átdolgozott szabályrendelet tervezetét mutassa be. Tekintettel arra, hogy a városi üzemek nemcsak fejlődnek, hanem folytonosan szaporodnak is és valószínű, hogy azok igen nagy hasznót hozhatnak a városnak, a felügyelő bizottsági tagság igen tisztességesen fizetést megbízatás lesz, amelyért törni fogják magukat a városatyák. Megszűnik tehát a műszaki bizottság és általában igazgatóság. Ez nem pusztán név és formacsere, mert a városi üzemek törvényesül bejegyzett cég lesznek, tehát az igazgatóság, noha díjtalanul végzi munkáját, a kereskedelmi törvény értelmében más elbírálás alá esik, mint a városi bizottsága.

Hogy a felügyelő bizottság mennyire az említett törvény szellemében tartozik működni, azt maga az új szabályrendelet is precizirozza, amely a holnap elfogadandó szövegében szerint így intézkedik,

„A vállalat könyveinek, valamint pénz és vagyon állományának állandó ellenőrzését a felügyelő bizottság végzi. A felügyelő bizottság öt tagból áll, akiket a törvényhatósági bizottságnak az a közgyűlése választ meg, amely a vállalat zárószámadásait elfogadja. A tagok megbízatása egy évre terjed. A tagok működésükért a törvényhatósági bizottság közgyűlése által megállapítandó díjazásban részesülnek. A felügyelő bizottság működését és hatáskörét a kereskedelmi törvény idevonatkozó határozományai állapítják meg.”

Ezzel a szakasszal egy új korszak kezdődik a törvényhatóság életében. A díjazott, a munkájukért honorariumot kapó városatyák és a nobile officium kimúlásának igen nevezetes momentum. A törvényhatósági bizottságban tehát a jövőben, nem a szünügyi bizottsági, hanem a városi üzemek felügyelő bizottsági tagságáért verekszenek majd a városatyák.

Verdun elestével komolyan számolnak.

(Anglia segítségért könyörögnek a franciáknak.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 27.

Rotterdam. A Daily Chronicle jelentő: Verdun elestének lehetőségével komoly katonai körök foglalkoznak. Mielőtt azonban javaslatokunk tudunk keletkezni, mit érteke van Verdunnak és mit tisztelet érte az ellenség. Parisi lapok Verdun közvetlen veszélyét látják és sürgős segítséget könyörögnek Angliának.

Rotterdam. A Nieuwe Rotterdamsche Courant jelentő: A Times párisi tudósítója június 25-iki kelettel jelentő: A németek verduni előretörésüket a szokottnál is nagyobb gondossággal készítették elő. Az ellenség nyitott tömegű tüzérséggel rendelkezik. A tüzérség beállítására és a csapatok készletbe helyezése tízenkét napig tartott. Mindenki belátja, hogy a Verdun körüli helyzet a csata első napja óta kínos volt. Nincs azonban ok a kétségbeesésre. Könnyen belátható, hogy nincs messze a pillanat, amikor Verdun sorsa az általános stratégiai helyzettől függni.

Bern. A Verdunnál kivitt német seregek a párisi lapok mai teletételeinek is komoly háttérrel adnak. Így a Matin írja:

Verdun közvetlenül fenyegetve van, bár az odavezető út még mindig kétségtelen nehézségekkel van tele.

A Journal nem beszél ugyan közvetlen veszélyről, X. útirányú ezredes azonban aggodalommal ragaszkodik arra, hogy a németek, mintként Mort-Hommenál és Vauxnál, jól átgondolt eljárással átkerüléssel és elkövetéssel mindenkor meg tudták oldani feladataikat.

A sajtónak e hangjához járunk az ugyan kissé tompán hallatszó segélykiáltások, melyekkel Angliához fordulnak. Reméljük arra, hogy nyugati harcra más pontjairól azért tudnak csapatokat elvonni, mert azokon nem a galom van.

A Temps vezércikkéből és helyzetkritikájából a fontos részleteket a cenzura törölte. A Temps az 1916. esztendő harcaiban ugyan hasznos mozzanatokot lát, de tagadja döntő jelentőségüket.

A lyoni lapok a cenzuratól nem háborítva, komolyan mondják a helyzetet, mert a terep, amely a francia védelmi állásokat Verduntól elválasztja, most már nagyon megrövidült.

Roussel óra int attól, hogy térszemélyek a helyzet veszélyességét. Minden arra mutat, hogy borsos ellenséggel van dolgunk, amely óriási segélyforrásokkal rendelkezik.

Tisztelettel kérjük

azokat a t. tábortól előfizetőinket, akiknek a tábortól postaszámuk megváltozik, hogy egyidejűleg a régi tábortól postaszámukat is írják meg, mert ellenkező esetben a lap pontos küldésében fennakadás állhat be.

Tizenkét éves harc egy Wertheim szekrény tartalmaért.

(A komorna milliós öröksége. — Egy aradi ügyvéd sikere a Kurian.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 27.

Annak idején országsszerte nagy érdeklődést keltett végrendeleti perben döntött ma a királyi Kuria egyik polgári tanácsosa Steud Lajos dr. kuriai báró elnöksége alatt.

Még 1904 év szeptember havában elhalt Fehértemplomon ösv. Schmitz Sándorné úrnő született Stetanovits Julianna több mint egy millió korona értékű vagyon hátrahagyása mellett. A vagyon ingatlanokból, házakból, szántókból, de legnagyobb részét értékpapirokból, készpénzből és ékszerekből állott. Ezt a kincset, amely körülbelül nyolcszáz ezer koronára rug, az orvos özvegye lakása egyik szobájában egy Wertheim szekrényben őrizte halála napjáig.

A hagyatéokra az ország minden részéről több száz örökös jelentkezett. Ezek közül azonban a bíróságok csupán két törzset ismertek el igényjogosultsággal bírói látszó rokonoknak és pedig: egyet az örökösök anyai, egyet anyai ágáról.

A vérrokonokkal szemben azonban fellépett az örökösök házában felnevelkedett komornája, Szimovics Katica, aki azt állította, hogy az elhunyt a lakóházát mindazzal, ami abban halálakor találták, szóbeli végrendelettel neki hagyományozta.

A szóbeli végrendeletet állítólag az örökösök a vele szemben lévő berbélymester és családja előtt tette volna oly formán, hogy kijelentette előttünk, hogy „ez a ház, amit ott szemben láttak, mindennel, ami benne van, a Katicáé legyen, akit én gyermekkorom óta neveltem. Abból 6 nagy urasán magéthat. Ez az én végakaratom.”

A rokonok tagadásba vették, úgy a végrendelet létrejöttét, mint pedig azt vitatták, hogy a hagyomány nem terjedhet ki a házban talált Wertheim-szekrényre és annak milliós értékű ékszere, készpénz és értékpapír tartalmára, hanem csupán a házi bútorkokra.

A temesvári királyi ítélő tábla a rokonok ellenében Szimovics Katica komornának ítélte meg a hagyatékokat, illetve annak tulajdonos részét.

A királyi Kuria 12 évi pereskedés után megváltoztatta a tábla ítéletét és a vérrokonok képviselőiben megjelent Kertész Miksa dr. aradi ügyvéd érvelését elfogadva kimondotta: hogy Szimovics Katicát csak a lakóház és annak rendszerint tartalma, a házi beszállítás illeti meg, míg a többi vagyon, tehát a hagyatékok kilenctizedrészét terő értékek és ingatlanok a vérrokonokra szállanak.

Az ítélet elvi jelentőségű és azt szakkörökben is nagy figyelemmel kísérik.

Ennek az érdekes ítéletnek az alapján már most következik a tizenkét esztendő regény második fejezete. A ma elutasított komornával szemben természetesen most már a törvényes örökösök szerepe következik. Ezek közül a bíróságok az anyai ág részéről Pankovits György volt belgrádi gyárigazgatót és társait, valamint Stefanovits Péter, mercantilvai állomásai előjárót és társait ismerték örökösödési jogosultsággal bírónak. Mint ahogy azonban mindegyik törzs az egész hagyatékokat igényli, ennélfogva az anyai ág az anyai ággal áll tovább perben, mindkét törzssel szemben pedig a királyi kincstár harcol, amely a rokonokat egyáltalán nem ismeri el.

ast állítja, hogy az örökösök milliós asszony vérrokonok hátrahagyása nélkül halt el és a kincstár illeti meg a hagyatékokat, mert örökös nincs. A kincstár tehát „szármány” címmel igényli a hagyatékokot.

A rokonok követelők bizonyítását nehézség tette az a körülmény, hogy a családi kapcsolatot kimutatására majdnem száz évre visszamenőleg kellett okiratokat beszerezni, minthogy az örökösök nyolcvannégy éves korában halt el. A rokonok közt tolymában lévő perek a fehértemplomi törvényszék előtt várják az ítélet hozatalt, amelyet egyelőre a háború miatt üggyében kellett tartani, mert a porbeli ügyvédek nagy része hadba vonult.

„Egész Bukovinát elfoglaltuk.”

(Az orosz hivatalos jelentés. — Az orosz hadsereg megállítása.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 27.

Budapest. A Magyar Távirati Irodának jelentik a szeptember 25-én a következő: A német tüzés igen hevesen bombázta Riga melletti állásaink több szakaszát. A Duna mentén, Jakobstadt és Dünaburg között szintén igen hevesen működött az ellenség tüzése. Német repülőgépek husz bombát dobáltak a Molosani pályaudvarra. Két repülőgépet felrobbantottak az ellenséges vonalak felett, miközben egy ellenséges repülőgépet lelőttek. Repülőgépek bár mindketten megbeszéltek és tolytonos tüzelésnek voltak kitéve, első vonalainkba sikerült leszállniuk. A Styr mentén Cartorisk környéken rohammal elfoglaltunk egy erősen kiépített erődínyt, amelynek védői erős ellenállást fejtettek ki. A védősereget szuronnyal letartottuk. Itt két nagy kanberü ágyút zsákmányoltunk. Zaturze tau környéken kezigranattal visszavertünk egy ellenséges támadást, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva. Pustowicetól északra nyugatra az ellenség megtámadta árkaikat. Koncentrált tüzelésünk ellenére sikerült az ellenségnek a tüzése aival elpusztított árkaikba benyomulni. Azonban az egyre növekvő veszteségei miatt nem tudott itt kitarítani és az egész fronton megkezdte a visszavonulást. Eddig körülbelül nyolcszáz sebesültet foglyot ejtettünk, melynek felét nemet, továbbá tizenöt géptegyvert zsákmányoltunk. Árkaikban számos halott és szuronnyal megsebesült katona feküdt. Rustovicitól északra csapataink megtámadták az ellenséget és behatoltak árkaiba. Ebben az ütközetben Szeicin ezredes, ezredparancsnok megsebesült. Az ellenség tolytatja itt erőteljes ellenállását. Nehez és könnyű tüzést koncentrikus tüzellel használja fel. Siatintoi nyugatra csapataink előbbre jutottak. Harc közben megszállottak Tul-

how és Tulukow falvakat, és hatvan tisztet és kétezer katonát elfoglaltak, továbbá het géptegyvert zsákmányoltak. A kimpoingui pályaudvaron csapataink vasuti kocsikat zsákmányoltak. Kimpoing és Kety elfoglalásával az egész Bukovina kezünkre jutott. Az ellenség sietős visszavonulása tolytan Itzka környékén 88 üres vasuti kocsit és 17 vagon kakoricát hagyott kezünkön, ezenkívül sok épületet, nagy takarmány készleteket és nagy mennyiségű hadiszert.

Bern. A Temps pétervári tudósítója jelenti: Lemberg körül az ellenség még mindig dühösen védi magát. Hadseregének színe-javát Brzezany-Lemberg, Brody-Lemberg és Ravaruska-Lemberg irányában vont össze, hogy minden körülmények között megvédje a galíciai főváros környékét. A Kovel-Sarny-Kolki-Sokol körül folyó hadműveletek fontossága is napról-napra nyer. Itt a német csapatok tartják nagy energiával állásaikat és hallatlanul erős rohamokat intéznek tolyton Bruszilov seregei ellen, hogy megakadályozzák a Styrn való áthaladásukat.

Bern. A Westminster Gazette írja: Annyi bizonyos, hogy míg a német hadsereg északon tartja magát, addig az oroszok déli előrenyomulása meg van benitva. Egyenesen tébollyító gondolat, hogy most Lemberg elfoglalásáról szólnak tervek, mielőtt észak felé levő hadállásaikat az oroszok nem konszolidálták. Ma a stratégia közeli eseményeit nem lehet látni.

Hága. Pétervári jelentés szerint a cári meglátogatja a keleti fronton harcoló csapatokat. Allítólag a cárt környezete figyelmeztette, hogy utasítsa Bruszilowot, hogy vessen veget azonnal az emberpazarlásnak. A lakosság nagyon nyugtalan, mert hir szerint az oroszok eddig 300 ezer embert veszítettek halottakban. A legutóbbi háladási processziók alkalmával Moszkvában kinos jelenetek játszódtak le. Asszonyok, akik résztvettek a körmenetben, azt kiáltották, hogy ne a győzelemért adjanak hálát, hanem a halottakért imádkozzanak.

TORVENYKEZES.

§ Medvezky Zsigmond miniszteri osztálytanácsos pere. Budapesti jelentik: A büntető törvényszék Lázár bíró tanácsa ma tárgyalta Ferencz Adolf, Rosenbergs Simon és Steiner Sámuel földbirtokosok ügyét, akik ellen az ügyész vádirat szerint az a vád, hogy 1909 december 23-án megállapodtak Medvezky Zsigmond miniszteri osztálytanácsossal, az aradi tolyammérnöki hivatal volt főnökével, az ő szabaddalmazott vádlmányának értékesítésére, azonban a vádlásban fektetett pénzüket meg nem engedett módon visszakövetelték. A miniszteri osztálytanácsosnak szabaddalmazott vádlmányára, lakarkötőnyekre és ásványi termékekre vonatkozóan, allítólag azonban nem volt értékük és így a földbirtokosok beletettelt pénzüket visszakövetelték, sőt allítólag utoljára meghurcolással is lenyegelték, mire Medvezky egy 60000 koronás váltó: izetett vissza nekik. Medvezky zsarolás miatt tett panaszt ellenük. A vádlottak tagadnak a vádlást, és azt kérik, hogy a részvételtársaság nem sikerült, ok tehát beletettelt pénzüket akartak jutni.

LEGUJABB.

— Reggel 2 órakor érkezett telefonjelentés. —

— Változás a román külpolitika irányzatban. — Az entente mellé áll Románia? —

München. Egy ideérkezett állítólag pétervári diplomáciai körökből származó hírek szerint Romániában az athéni események folytán változás várható a külügyi politikában.

Luganó. A Stampa jelenti Rómából. A kormány nyilatkozatából hiányozni fog a legaktuálisabb nemzetközi kérdés tárgyalása ez pedig Románia teszerelése. Bukaresti hírek szerint ez a teszerelés csak részleges és az aratás miatt történt. Olasz politikai körökben azonban azt hiszik, a román határon álló nagy orosz erők birták rá Romániát külügyi politikájának megváltoztatására, mert arról értesült, hogy az entente úgy akar vele elbánni, mint Görögországgal.

Bukarest. Az Utro jelenti: Románia egy görög, bolgár és román szövetség rögtön megkötését sürgeti, meg pedig román vezetés alatt, hogy a balkán függetlenségét és a balkán államok teljes önállóságát biztosítsa.

Berlin. Az orosz határról jelentik: Jól értesült oldalról szerzett információk szerint a jelenlegi munice szállításon kívül Archangelzskbe nagyobb amerikai munice szállítmány érkezett.

Ahol Immelmannt elégették.

(A drezdai krematorium.)

Arad, június 27.

Arad, június 27.

A német hadipilóták legkiválóbbját, a vakmerő Immelmannt főhadnagyot hamuvá égették a drezdai krematorium izó kemencéje. A krematorium, amely eddig is nevezetessé vált, mint Németország legcsodásabb épülete ilyen intézménye, ezzel a háború történelmi nevezetességei közé került be.

... Azok a hamvvedrek, amelyeket négy esztendője a drezdai krematoriumot körülvevő Urnenhain-ban, kis sírkövek homlokában és a krematorium mögött elvonuló görög falban láttam, erősen megszaporodhattak a háború alatt. És most odakerül a hamvvedrek ligetebe Immelmannt főhadnagy neve, bizonyára minden magaslatló szó, minden irás és minden bánatos kifakadás nélkül, a minthogy egy síroszlopon, egy márványtáblán sines több-az elköltözöttnek nevével, (néha csak a családnevével) a születés és halálozás événél.

Egyszerű volt a krematoriumban. Magas, közepes kupola-szerű csúcsos végződésű épület ennek a ceremóniának színhelye, előtte kis, négyszögletes tó, körülötte park és erdő. Az épület belseje sokban emlékeztet a templomra, bár sokkal egyszerűbb. Az a része, ahol a templom oltára szokott állani, itt is el van választva a krematorium többi részétől. Középen a koporsó áll, villamos lámpák között; előtte hosszú, fél méter magas emelvény, amely inkább egy fekvő tehenegnek látszik. Ezen pihen a koporsó, amely az elégetendő holttestet magában foglalja, a rajta többnyire virágkoszorú. Az oltártól jobbra és balra egy-egy lámpa, egyik az egyház embere, a másik a krematorium alkalmazottai számára.

A másik részét a templomnak kis kőzárta el az előtől. Ezen innét székcsorok vannak; az előtől a gyászolók ülnek, mögöttük az ismerősök és a temetés egyéb közönsége. A krematorium hátsó részében karnak van, hatalmas orgonával és a kórus ülőhelyeivel: a kórus és az orgona a nagyobb szertartásoknál szokott funkcionálni.

A gyászoló gyülekezést együtt volt és a koporsó a kis, alacsony emelvényen várta a szertartást.

A hátsóól kijött a Prediger, a fehér nyakkendő és ismét reverendával. Elmondta egyszerű, áhitatos gyászbeszédet, a darék elköltözéséről, a gyászolók fájdalomáról, az isteni akaratban való megnyugvásról... A név.

Azután kezét fogott a családtagokkal, részvételt fejezte ki, és visszavonult a hátsóba. Most következett a szertartásnak legszebb, megkapó pillanata.

A oltár összes villamos lámpái vakító fénybe gyúltak, az orgona megszólalt és ez alatt az oltár előtti kis emelvény a rajta levő koporsóval elkezdett lassan, lassan süllyedni. Vége egészen eltűnt. Mikor lenn volt a mélységben, a családtagok odajöttek a süllyesztő peremére, hogy utolsó búcsút vegyenek a holtól. A krematorium szolgálja kis kosárban virágkoszorúkat adott nekik, amelyeket lehintettek a koporsó fölé...

Aki est először látja, annak önkénytelenül eszébe jutnak a mi temetésünk utolsó pillanatai; amikor vad, szívbe markoló robajjal a koporsóra hullnak a sírgörnyök és mikor az ilyen dühöngésre új erővel sikot ki a gyászolók fájdalma... Mennyivel harmónikusabb, meghatóbb a krematoriumnak ez az aktsa!

Azán újra följön a padló és fölé a kis emelvény, — a koporsó nélkül. A szertartásnak vége van.

Odalella pedig a fakoporsót sínekre tették és betolták a kemencébe. Ott ilyen óhamott-kemencéje van a drezdai krematoriumnak. A kemence a koporsó formájához hasonló, két oldalt nyílásokkal, hogy a koporsó fájának hamuja itt váljék ki. Két óra hosszat tartó tűzában ég az emberi holttest. A kemencék mellékhelyiségében kis fekete táblák jelzik, hogy mióta ég az ilyen számú hulla és mennyi kokszot fogyasztott el addig.

Két óra múlva néhány kályvai, az oltott mézhez hasonló, fehér kemény anyag lesz abból, ami azelőtt ember volt. A osontnak elégett szertartásai ezek, a hús, a zsír, az mind a levegőbe jut a krematorium magas kéményein át. Ezt nagyobb, hegyes bádogszelen-csőbe sárják és ott helyezik el az urnákba. A család beavathatja a hamvakat; a legtöbb esetben künn hagyják, amíg az urnaligetben, vagy az urnafalakban elhelyezik és márványtáblák jelölik.

A német lélek egyszerűsége, kemény alaposságán tükröződik át a drezdai krematoriumban.

mon és annak rövid cerimóniáján át. Es ezzel az egyszerű szertartással, az ember testi megsemmisítésének iormái között búcsuzott a német nemzet a hős Immelmanntól, akinek élete csupa izgalom, csupa nagyszerűség, csupa dicsőség volt.

F. R.

Készülődik az Unió a mexikói háborúra.

(Villa tábornok kibekült Caranzával.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 27.

London. A Reuter-ügynökség jelenti: Az Egyesült-Államok kormánya tervbe vette, hogy elrendeli a kikötő zárlatot, hogy megakadályozza a mexikói kivitt.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti: A szombati newyorki esti lapok Caranzának kétszínűséget vetnek szemere. Azt írják, hogy míg Caranza hajlandónak mutatkozott az Egyesült Államok bizonyos feltételeinek elfogadására, addig ügynökei azzal voltak elfoglaltak, hogy a többi latin államokkal tárgyalják, Caranza segítségének biztosítása érdekében. A lapok legnagyobb része eikerühetetlennek tartja a háborút. Washingtonban egyelőre optimisztikusan tekint meg a helyzetet, habár a háborúra vonatkozó összes előkészületeket a legsürgősebben megtették.

Genf. A Newyork Herald jelentése szerint Villa elfogadta Caranza amnesziós ajánlatát és az összes haderejét Garanza hadseregével egyesítette.

Genf. Hír szerint Gomes tábornok aki közeledni akart a vele szemben álló amerikai csapatokhoz, hogy azok parancsnokaival tárgyalhasson, elesett. Amidőn Gomes tábornok a csapatokhoz közeledett, egy bokorban alrejtett embereinek jelt adott, hogy a gépfegyver tüzelést az amerikai lovasságra megnyissák. Ez meg is történt és az amerikai lovasságot majdnem teljesen elpusztították. Az élve maradtak kirohantak árkaikból és meggyilkolták a tábornokot.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, avagy alakhelyváltoztatást, ugyancsak a lap megrendelését és beszüntetését mindenkor a kiadóhivatalnál közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkéve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

H I R E K. LEGÚJABB.

Ejzel 1/4 órákor érkezett telefonjelentés.

Rotterdam. Washingtonból jelentik: A kongresszus megszavazta a kért mozgósítási hitelt. A Mexikóban tartózkodó polgárokat visszatartják és nem engedik hazajukba visszatérni. Ugy látszik, mint tuszokat akarják őket ott tartani.

Luganó. A Corriera della Sera párisi levelezője szerint döreség lenne a verduni események lehetőségeit szépítő szavakkal letagadni. Egy pillanás a térképre megmutatja, hogy milyen közel allanak a németek Verdunhoz. A németek közelednek Souville erődhöz és Froid Terrhez, amit a franciák rendkívüli módon kiépítettek és semmi körülmények között nem fognak feladni. A németek szilárdan folytatják a küzdelmet és ha bármilyen áldozatot is hoznak, be akarják venni Verdunt, csakis a morális hatás kedvéért.

Bazel. Sveici lapok szerint a francia pártok csak azután szavaztak bizalmat a Brind kabinetnek, miután Briand miniszterelnök ígéretet tett, hogy a legkésőbb ez év végéig Franciaország végleges győzelmet fog aratni.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitungnak jelentik Szalonikiból: Az entente csapatok véglegesen elfoglalták Chasot. Az entente flotta folytonosan bombázza az Aegei tenger bolgár partjait.

— **Kitüntetések.** A hadsereg-főparancsnokság az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért, Varga János őrmesternek a 3. honvéd-huszárezredben az 1. osztályú ezüst vitézségi érmet, Ernyei Lajos tartalékos hadapródnak, Eberstein Jak. b. Tóth József népfelkelő-őrmestereknek és Góprich János népfelkelőnek a 2. népfelkelő-gyalogezredben, Vincze Imre, Nagy Lajos és Géczy György huszároknak a 3. honvéd-huszárezredben a 2. osztályú ezüst vitézségi érmet, Csermák János és Molnár András huszároknak a 3. honvéd-huszárezredben, Krucsán Gyula, Szida János, Buda Miklós, Patkó Miklós, Mészáros János S., Bagó Sándor, Csókás László, Kozdeán Tamás, Beresik László, Bugyi István népfelkelő-szakaszvezetőknak, Niedermayer József, Vadházy András, Sztana György, Dandó András, Simándán István, Janoskó István, Komory Mátyás népfelkelő-tizedeseknek, Nagy György, Szalontai István népfelkelő-vezetőknak, Kovács Károly és Szántó Lajos népfelkelőknek a 2. gyalogezredben a bronz vitézségi érmet adományozta.

— **Német birodalmi képviselők Szófiában.** Szófiából jelentik: Radoslawow miniszterelnök ma a német birodalmi gyűlés Szófiában időző tagjainak tisztelőre ebédet adott, amelyen részt vettek a kormány összes tagjai, a szövetséges államok diplomáciai kara a egyéb bolgár kitüntetések. Radoslawow telköszöntője a német császárt üdvözlötte, aki népe hatalmának és szellemi erejének képviselője. Erzberger birodalmi gyűlési képviselő poharát a német-bolgár szövetségek örök időkre való fennmaradására és Ferdinánd cárra ártotta.

— **Uzleti iratok és nyomtatványok külföldre való kivitele.** A kereskedelmi miniszter leirata alapján közli az aradi kamara, hogy a hadsereg-főparancsnokság hozzájárulásával a Magyarországból és Ausztriából külföldre történő utazások alkalmával az iratok és nyomtatványok kivitelének tilalma alól kivételnek azok az iratok, nyomtatványok stb. amelyek az erre feljogosított katonai hatóságok által hivatalosan lepecsételtnek. Ez az intézkedés lehetővé teszi a hazai közgazdaság és ipar érdekében utazó egyéneknek, hogy a szükséges segédeszközöket (számítások, árjegyzékek, ajánlatok, tervek stb.) magukkal vihessék. Az ilyen iratok hivatalos lezárásának vizsgálatára a következők vannak feljogosítva és pedig: Magyarországból és Ausztriából való külföldi utazásoknál: A cs. és kir. hadügyminiszterium osztályai, a katonai parancsnokságok és az általuk kijelölt állomásparancsnokságok, az erődparancsnokságok. Magyarországra és Ausztriába külföldről történő utazásoknál: a cs. és kir. diplomáciai képviselők és a tényleges konzulátusok.

— **Általános sztrájk Romániában öt emberhalállal.** Bukarestből jelentik: Galacban a szervezett munkásság tegnapi népgyűlést hirdetett, ezt azonban a rendőrség betiltotta. A munkások erre ma kimondták az általános sztrájkot s tüntető felvonulást akartak rendezni a városban s a reggeli órákban tényleg nagyobb tömeg vonult fel a foton. A tömeg főleg a gázgyár, a közúti vasut és a nagy malmok munkásaiból állott. Szétosztatásukra, katonaságot rendeltek ki, azonban a munkások — így szól a hivatalos jelentés — kövekkel és turkós bolokkal támadták meg a katonaságot, sőt néhány revolverlövés is elhangzott. A vezénylő uszt erre riadót ívatott s miután a tömeg erre sem oszlott szét, sortűzet vezényelt. A sortűz következtében négy munkás életét vesztette, öt súlyosan megsebesült. Egyik katonát egy revolverlövés súlyosan megsebesítette. A munkászavargás oka a drágaság és élelmiszerhiány.

— **Ausztrália szállítélmét Európába.** Londonból jelentik: Az ausztráliai kormány tizenöt darab 3000 tonnás hajót vásárolt, hogy élelmiszereket szállítson Európába.

— **Kétszázötvenezer korona Kitchener holttestéért.** Hágából jelentik: A brit kormány Kitchener holttestének feltalálásaért tízezer font sterling jutalmat tűzött ki.

— **A dinár- és perperjegyek lebélyegzése.** A pénzügyminiszter rendeletet tett közzé, amelylyel közli, hogy a hadsereg-főparancsnokság Szerbiára és Montenegróra vonatkozólag elrendelte, hogy a dinár- és perperjegyek lebélyegztessenek. A lebélyegzés július 1-től július 11-ig fog megtörténni és a Magyarországon tartózkodók részére a budapesti katonai pénztár fogja teljesíteni.

— **Schackleton expedíciója.** Londonból jelentik: Schackleton Port Stanleyba érkezett, miután nem sikerült kiszabadítani az Elefánt-szigetekenél jégtablák közzé elzárt expedíciós társait.

— **Névmagyarosítás.** Kisköru Geiger Jenő aradi születésű ugyanottani lakos családi nevének „Gárdonyi” névre kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Ostende háborus szezonja.** Brüsszelből jelentik: Ostendét a békeidőben tudvalevően mindig nagyon sok osztrák és magyar vendég kereste föl és éppen ezért bizonyosan sok embert érdekel Ausztria-Magyarországon, hogy milyen ez a világfürdő most a világháború alatt. Ostende a flandriai háborus zónában fekszik. Bár közvetlen közelében nem dühög a szárazföldi harc, de az Yser vidékéről odahallatszik az ágyudörgés. Azonkívül angol hadihajók is gyakran megjelennek Ostende közelében és támadást intéznek ellene. Természetes, hogy ilyen körülmények között Ostende nem alkalmas a nyári fürdőzésre, azonban a fürdőszezon június 15-én mégis megnyílt. A fürdőzésre csak a strand bizonyos szakaszát lehet használni és pedig a gyógyteremtől egészen a királyi galériáig. A fürdőző közönség zömét természetesen német katonatisztek alkotják, továbbá Ostende bennszülött lakossága. Az internacionális közönség teljesen hiányzik. Esti és éjjeli életről szó sincs. Ostende csak keveset szenvedett a háborútól, míg a belga part többi tengeri fürdője csaknem romokban hever. A nagy kereskedelmi utca, a Rue de la Chapelle, amely a pályaudvartól egész a tengerig húzódik, igen élénk és csaknem a normális viszonyokat tünteti föl. Még a nagy ékszerüzletek is nyitva vannak és kitűnő forgalmat csinálnak. A pompás gyógyteremnek csak a tetőzete rongálódott meg. A királyi palota sértetlen, azonban üresen áll. A Palace-hotelt katonai eszlokra rendezték be és a legtöbb szállóban is katonatisztek laknak.

— **A holdkóros borbélyinas.** Prigától jelentik: Az itteni egyetemi orvosi klinikák a holdkórosság egy különös esetét figyelték meg. A klinikán már hosszabb idő óta fekszik egy tizenhat esztendő borbélyinas, aki szívében szenved, még pedig olyan erős mértékben, hogy minden testi erőfeszítésre képtelen és még néhány lépést sem bír tenni anélkül, hogy ne támogatnák. A minap éjjel egy órákor észrevették, hogy a beteg ágya üres. Hídeg, viharos, esős éjszaka volt. Hajnali öt óra felé történt azután, hogy az egyik kórterem ablakán, amelyben beteg katonák feküdtek, kopogtattak. Kinyitották az ablakot, amire bemászott a fiatal borbélyinas. Rögtön letekinttek és a beteg azonnal elaludt. Megállapították, hogy a szívbajos tíu négy óra hosszat tartó erőfeszítéssel, folyton a keskeny emeleti párkányon mászkált, holott máskor semmitéle erőfeszítésre nem volt képes és még járni sem bírt. A szédítő uton heves viharban négy óra hosszáig lebegett ég és föld között, míg végre elérkezett ahhoz az ablakhoz, amelyen aztán bemászott. Az orvosok megvizsgálták és konstatálták, hogy a páciens szíve rendszeren működött és a rendkívüli erőfeszítésnek nyomát sem viseli.

— **Deli Emma az aradi színházban.** Az aradi színháznak egyik páholyából végig nézte az „Otthon” ma esti előadását Deli Emma, a Víg-színház egykor fűnnevelt művésznője. Gál Gyulának és Szendrey Mihálynak volt iskolatársa és művész pályáján sok sáros sikernek boldog megtestestítője. Most nem játszatni, nem tapsokat aratni jött Aradra. Férjét, Török dr. egyetemi tanárt kísérte el, akit Goldschmidt betegágyához hívtak le övéi.

— **Beszéd közben elájult miniszter.** Madridból jelentik: A kamara legutóbbi ülésén egyik minisztert beszéd közben rosszullet fogta el. Elájult és amikor később eszméletre térítették, lakására szállították. Az újságírók még mindig bojkottálják az üléseket, mert az ottok egyiküket megsebesítették.

— Az éhező ballerina pásztorórája. Budapestről jelentik: Sebesi Tessa az Opera volt táncosnője, aki most szerződés nélkül van, tegnapelőtt az Angol Parkban megismerkedett egy galíciai kereskedővel, aival együtt vacsorázott, majd később az Adria-szállóban vettek szobát. A kereskedővel együtt volt egyik budapesti barátja is, aki elkísérte őket a szállóba is, ahol a szomszédos szobát vette bérbe. Még éjszaka volt, amikor a kereskedő felébredt és észrevette, hogy a művésznő eltávozott. A tárcájában százezer korona volt, nyomban hozzáfogott tehát a pénz megóvásához és konstatainte, hogy hat darab ezrese eltűnt. Lármat csapott, behívatta magához a szomszéd szobában élő barátját, azután együtt elmentek a rendőrségre és megtették a följelentést a táncosnő ellen. A detektívek a lakására mentek. A táncosnő még aludt, de amikor megálta a detektíveket, minden tagadás nélkül elővette a hater ezer koronát és odaadta a detektíveknek, hogy fizessék vissza a galíciai kereskedőnek. A detektívek a táncosnőt bevitték a főkapitányságra, ahol legeőbb az erkölcserendészeti ügyosztályra vitték, majd pedig őrizetbe vették. A táncosnő az egész éjszakát a főkapitányság egyik cellájában töltötte, ahol ma reggel újból kihallgatták. A galíciai kereskedő most Miskolcon van, így nem lehetett visszaadni neki még a pénzét, valószínű azonban, hogy pénstét visszakapva, följelentését visszavonja s így a táncosnőt szabadon fogják bocsátani. A szerencsés len a szeszony azt mondja, hogy két gyermekével együtt éhezett, már két nap óta nem ettek.

— Súlyos büntetés a drága gulyásért. Az aradi pályaudvari katonai parancsnokság pár nappal ezelőtt feljelentette a rendőrségen özvegy Popovics Szilárdnét, a London szálloda bérletjéért, mert két Aradon átutazó klosterneburgi műszaki katonának, akik hozzá ebédelni betértek négy kis darabka husból álló gulyást adott és ezért a katonáktól két korona negyven fillért követelt fejérint. A katonák kifizették ugyan a pénzt, de nyomban elmentek a Banhoti-kommandóshoz, akiknek bejelentették a dolgot. Popovicsné mikor ezt megtudta, hajlandó lett volna a katonáknak visszaadni a pénzt, de ezek nem fogadták el és megkérték az állomásparancsnokságot, hogy helyettük tegyen följelentést a rendőrségen. Ma tárgyaltak ezt az ügyet a rendőri büntetőbírószágon, ahol miután Popovics Szilárdné bűnössége beigazolódott, a büntető bíró száz korona pénzbüntetésre ítélte.

— Sajtószállítás. A V. déki Hirlapírók Országos Szövetsége egy nagyszerű, benne gondolat megvalósításán fáradozik. A munkában elgönyvedt vidéki hirlapírók számára egy nyári üdülő helyet felépíteni. A gyönyörű Kárpátok illatos tenyvesei között Bártfán épül a „Sajtószállítás”. Az összeget gyűjtés útján igyekszik előteremteni, mely már eddig sok ezer koronát eredményezett és valószínűleg még többet fog juttatni a sajtó sebesült harcossainak épülő „Sajtószállítás” számára. Az eddigi munkáról számol be a szövetség vezetősége egy jelentésben, amely elmondja, hogy Bártfán járt egy bizottság Szávay Gyula elnök vezetésével és míg a Sajtószállítás megépülhet, felgyűltak egy villát ideiglenes otthonul és ennek kapui talán már a nyáron megnyílnak a harctérről hazajövő beteg újságíróknak.

— Az Aerowash légnyo-násu mosógép gyakori bemutatása szerdán délután pont 5 órakor lesz Magyar Királyság gazdasági gép és műszaki palotában Arad, Zrínyi-utca 6. Főelárulást Budapest, aerowash légnyo-násu mosógép vállalat VII. Erzsébet-korút 35. 281

— Papszentelés. Glatzfelder Gyula dr. csanádi püspök tegnap esentele áldozópappá Kristóf Gyula csanád megyeházmegyei végezt papnövendéket, ki tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte, azonkívül felszentelte Huszár Jusztin, Szabó Gábor, Tindira Péter minorita rendiagokat. Csik József minoritának a megyéspüspök a szerb papságot adta fel.

— Három halott, egy sebesült egy családban. Kisjeudi tudósítók írja: Kapra Aurél dr. kisjeudi ügyvéd, a 33. gyalogezred tartalékos zászlósa letki üdvéért, aki június 16-án Olaszországban roham alkalmával hősi halált halt, ma délután 10 és fél órakor Barbu Demeter dr. főesperes Popiucza Gábor lelkész se ádtete mellett a görög keleti templomban gyászmisét pentifikált, melyen az elesett hős kartársai és a járásbíróság tagjai jelentek meg, az izraelita hitközség és a szent-egylet előjáróival volt képviselve. Az ügyvédi kar külön gyászjelentéssel parentálta el szimpatikus, törekvő és végtelenül szerény pályatársát. A mélyen sujtott szülők, Kapra István sikióli tanító és neje iránt mindenütt a legőszintébb részvet nyilatkozik meg. A kérihetetlen sora nagy és mérhetetlen csapást és kínzó fájdalmat mért a csapások alatt rokkadó lelkükre. Ügyvédjelölt fiuk Jusztin és vejük Maris Mózes székudvari tanító még a múlt év elején nullottak el a galíciai vérmezőn, az olasz fronton megbetegedett, most már csak egyetlen fiuk jelenleg kórházi ápolás alatt áll. Heroikus önmegtartóztatást viseltek eddig a magrendítő sorscsapásokat, de a legnagyobb küzdelmek közt kitartatott biztató pályája elején álló legidősebb fiuk elvesztés, teljesen megtört.

— Az orvosok honoráriumának emelése. Berlinből jelentik: Berlin orvosi szövetsége tegnap tárgyalta az orvosi honoráriumok föl-emelésének kérdését, ami az életviszonyok rendkívüli megdrágulása folytán elkerülhetetlené vált. Hosszabb vita után elhatározták, hogy az orvosi honoráriumot az eddigi állag egy harmadával fogják fölemelni, de a vagyontalanokkal és olyan családokkal szemben, amelyeknek eltartója a harctéren van, az orvosok a mai tiszteletdíjakra tartanak csak igényt.

— A franciaországi sző lőtermés veszedelme. A „Matin”-nek jelentik Toulouseból: Délfranciaországban, különösen pedig Langue d'Oc vidékén egy lepkefej nagy pusztítást okoz a szőlőkben. Ezek a lepkek annyira elszaporodtak, hogy nagy csapással tenyegetik Franciaország bortermő vidékét.

— A német birodalmi gyűlés elnöksége a keleti fronton. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés elnöksége részéről Kaempf dr., Paasche és Dowz csütörtökön este a keleti frontra utazik és pedig Kovnóba, Vinnába és Varsóba. Az elnökség föl fogja keresni Hindenburg tábornagyot is, hogy átadja neki a birodalmi gyűlés üdvözlését.

— Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete június 29-én, csütörtökön este fél 7 órakor a Központi szállóában levő helyiségében választmányi ülést tart.

— Nagy szerencsétlenség a nyári hőszék okozta nagy gyermekhalandóság, ha a tshente, hamar megromlik és a szegény kis csecsemőknek nincs megbízható táplálékuk. Minden gondos anya tehát idejekorán kísérletet tesz kedvencsel a rég bevált Nestlé-féle gyermekiszteletet a kis gyermekek nagyon szívesen veszik és azonkívül olcsón megszerezhetők. — Próbadozzon díjtalanul küld a Henri Nestlé-cég Wien, I. Biberstr. 3. a. 8906

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Zitter és Hollós cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— A kiadóhivatal izenete. A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsek be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, amely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

TARKASÁGOK.

(Kedélyes vendéglő). — Egyik aradmegeyi nagyközségben (nem mondom meg a helység nevet, ne hogy a szomszéd falu mulasson rajta) — meséli egy utazó — az üzletfelek látogatása után be tértem a nagy vendéglőbe és a leves elfogyasztása után egy fél kacsát rendeltem. Körülbéli egy fél óra telt el várakozással, de a kacsra késelt. Türelmetlenül kezdtem és kopogtam az asztalon.

A vendéglős, (a flegmatikus emberek mintaképe) lassu léptekkel közeledett felém.

— Mi lesz? Még meddig várjak arra a fél kacsára?

— Az nagyon bizonytalan.

— Hogy érti ezt? Talán csak most készítik?

— Még el se kezdték csinálni.

— Mi? Tréfát: úz velem?

— Látszik, hogy az ur városi ember, ideges. Hat mit tetszik gondolni, hogy ebben a nagy drágaságban megköszöntök egy kacsát levágni, mielőtt nincs az egészre vendég? Teszek varat, míg jön valaki és megrendeli a másik felet...

(Alaptalan panasz). — Hiába minden érveléssel Száz szónak is egy a vége: rettenetes drágaság van. Napról-napra nehezebb napok köszöntenek ránk — jelenti ki az egyik kávéházi vendég a másoknak.

— És ezt pont maga mondja?

— Miért ne mondanám?

— Még kérdezi? Magának — akinek vaj van a fején, arpa a szemén, mandula a torokban és végül a mai nagy onkorkorlány idején 3 percent a cukra — nem szabad panaszkodnia...

(Öreg néptelkelők). A bombamentes fedezékben öreg nőcokk húzódkodtak meg. Jobbra balra hull a gránat. Egyszerre közvetlenül a fedezék előtt hatalmas vastömb csapódik le és terodik a földbe. Odajenn egyik öreg néptelkelő, ki civil életben fodrász, éppen borotválta a káplár urat. Mind a ketten a földre — homok és agyag közé — vágódnak jó darabig eszméletlenül fekusnek ott. Előbb a borbély, aztán a káplár táplakodott fel és utóbbi mintha semmisem történi volna, így szól a mesterhez:

— Előbb vakard le a piszkot, aztán kezdheted a szappanozást előlről...

KÜZGAZDASÁG ÉS KÜZLEKEDÉS.

— A munkanélküliség ellen. Az aradi ipartestület előjárósága a napokban Steigerwald Alajos elnöksége mellett előjárósági ülést tartott, amelyen többek között a munkanélküliség elleni akció is szóba került. A munkanélküliség megszüntetése és munkakalkalmak teremtése céljából a testület megkeresi Arad város tanácsát, hogy a törvény-

tósági bizottság kebeléből alakítson egy munka-bizottságot, amelynek az lenne a feladata, hogy nagyobb cégeket, vállalatokat, uradalmakat, sőt magánosokat is hívjon fel arra, hogy tefémisnek munkaalalmat a munkahiányban sanyló városi és körzetbeli iparoságnak. E bizottságnak volna azután még az is a feladata, hogy közmunkák és közszállítások kiírására ösztökélje törvényhatóságainkat és községeinket.

NYÁRI SZINHÁZ

Szombat, 1916. június hó 28-án:

Gál Gyula és Harsányi Margit felléptével:

Vörös talár.

Dráma 4 felvonásban.

Közdete este fél 9 órakor.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR

(Az ezen rovat alatt közlötökért nem vállalunk felelősséget)

Köszönetnyilvánítás.

Felejtethetetlen emlékü jó férjemnek

Klein Márton,

az aradi isz. árvaház gondnokának elhunytá alkalmából fogadják hálás köszönetemet az isz. Litáozság elnöksége, előjárósága, az árvaház női felügyelő bizottsága, a főorvos ur, dr. Hecht főorvos ur és mindazok, kik nagy tárdalmamban vigaszt és enyhülést nyújtani igyekeztek.

Arad, 1916. június 25.

3298

özv. Klein Mártonné.

Uj könyvek.

* Hungarian Review Dempsey János szerkesztésében angol nyelven megjelenő „Hungarian Review” júniusi számában az első helyet gróf Apponyi Albertnek „Magyarország elhelyezkedéséről a világpolitikában” című cikke foglalja el. Igen érdekes dr. Fellner Frigyes Magyarország és Ausztriának nemzeti jövedelméről szóló értekezése, valamint gróf Klebelsberg Kunónak a Magyar rokkantügyi hivatal igazgatójának a magyar rokkantügyre vonatkozó kimerítő ismertetése is stb. A „Hungarian Review” havonta jelenik meg. Előfizetési ára évente 12 korona és a kiadóhivatalnál Budapest, IV. Koronaherczeg-utca 6. sz. alatt rendelhető meg.

* Tábortűzek. Jászai Horváth Elemér verssel viselik est a címet, amelyek most könyv alakban jelentek meg. A háborús irodalom java részéhez tartozik és a kötet egy gazdag költői lélek finom megnyilatkozása. Az izlées kiállítás Kner Izidor gyomai nyomdájának munkája.

ARADI KÖZLÖNY

1916. évi június hó 1-től új előfizetést nyitunk az ARADI KÖZLÖNY-re.

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre	28 K. — fill.
Fél évre	14 „ — „
Negyed évre	7 „ — „
Egy óra	2 „ 40 „

Vidéken:

Egész évre	32 K. — fill.
Fél évre	16 „ — „
Negyed évre	8 „ — „
Egy óra	2 „ 80 „

Tessék mutatvány számot kérni:

Hátszegi Felső Kereskedelmi Iskola.

Női Kereskedelmi Szaktanfolyam. Fiu- és leány-internatus. Egyéves önkéntesség. Állás közvetítés. Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpátok legszelvényesebb és legégszesebb vidékén. 8027

Gépolaj,
Hengerolaj,
Gépzsir,
Firneisz,

Sózott hal,

Köles kása,
Szalonna,
Házi szappan

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

Sulkowski József M.
uradalmában Pankolán

ELADÓK:

jókarban levő cséplőgépek, gőmozdonyok (okomobilok), 1 fenyő benzinmotor (6 lóerős), kévekötő aralógépek, vetőgépek, Sack-ekék, Sack-féle lókapák és egyéb gazdasági eszközök.
Jószágfelügyelőség.

Felvételik

a mezőhegyesi cukorgyár és finomító irodájába egy magyarul és németül beszélő

irodaszolga

Lehet rokkant katona is. Ajánlatok eddigi alkalmazás, képzettség és fizetési igényekkel a fenti gyár igazgatóságához intézendők.

SIROLIN "Roche"

melibetegségek, szamárhurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki huzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használnak.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegségét sirolin használata jelentősen enyhíti.
4. Strophulózisban szenvedő gyermekek, kiknek állapotukat a sirolin előnyösen befolyásolja.

Kapható minden gyógyszerárteremben és 4 koronára.

Németvizsla

nemes származású, 1½ éves,
kitűnő orru szobadresseszura,

2232

eladó.

Ara 150 korona.

Helm, Kisjenő.

Ucska, használt ólomcsöveket

és egyéb

ólomtárgyakat

megvételre keresünk.

Aradi nyomda részvénytársaság.

Magyar királyi államvasutak igazgatóság.

125.941—1916. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a piskii forgalmi műhely építési munkáinak elvállalására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati- és a munkák végrehajtásához kötött egyéb feltételek, Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magasépítészeti osztályában (VI. Teréz-körút 56. sz. III. em. 14. ajtó), továbbá az aradi üzletvezetőségénél és a piskii osztálymérnök-segnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők; a kiírási nyomtatványok, tervekkel együtt a magyar királyi államvasutak igazgatóságának központi tervtárában (VI. Teréz-körút 56. sz. földszint 25. ajtó) hat korona lefizetése ellenében megszerzendők.

Az ajánlatok legkésőbb 1916. július hó 18-án déli 12 óráig nyújtandók be az alulírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztálya igazgatójának titkáranál (Budapesten, VI. ker., Teréz-körút 56. sz. I. em. 4. ajtó). Az ajánlatok és az ajánlat mellékletei ivenként egy koronás bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a máv. igazgatóságának 125941—916. számú hirdatmánya alapján a piskii forgalmi műhely építési munkáira.”

Ajánlat csakis a kiírási művelethez tartozó költségvetésben felsorolt összes munkákra tehető.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1916. évi július hó 17-én déli 12 óráig, az ajánlati végösszeg után 5% azaz: öt százalékos bányapénz gyanánt teendő le a magyar királyi államvasutak központi főpénztárában (Budapesten, VI. ker., Andrassy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bányapénzről szóló letéjegy az ajánlatához nem csatolandó. Az értékpapírok a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bányapénzek térít vévénnyel adandók fel.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága előtt ismeretlen ajánlattevők kötelesek a szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Oly ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni. Budapest, 1916. évi június hó 16-án.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

6375—1916. bjh. sz.

Hirdetmény.

Az aratási idő beálltával közbiztonsági és közrendészeti tekintetből közhírré teszem, hogy szénát, vagy gabonaneműeket a földekről éjjel csupán a közeli tanyákra szabad hordani. Dinnye vagy kukorica földek őrzése céljából készült kunyhók közelében lábas jószágot, vagy majorságot tartani nem szabad. Bró vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos. Szalmás gabonák nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedtetik. A szérűs helyeken összehordott gabonaneműek akként helyezendők el, hogy az osztag végek között legalább 6 m. üres hely legyen. A cséplőgép tulajdonosa a gép működése színhelyén tűzbiztonság okáért egy fecskendőt készületben tartani köteles. Gőzerő által (lokomobil) vagy annak megfelelő villamos erő által hajtott cséplőgépek üzeménél egy kifogástalanul záródó horgonybádogból, vagy keménylából készült mentőszekrénykét a szükséges gyógyászati anyagokkal köteles tartani.

Más mozgató erővel vagy jörgánnyal hajtott cséplőgépeknel hasonlóan jól záródó bádog vagy fatartányban szintén a szükséges gyógyanyagokat köteles tartani.

Amennyiben az I. II. pont alatt említett cséplőgépeknel a most leírtnál tartalmasabb és kifogástalan állapotban levő mentőszekrény, vagy kőtárolódoboz már volna készületben, a géptulajdonos ily készlet beszerzésére nem köteles. A csepítésnél, valamint az osztagok között dohányozni tilos.

A gép tulajdonosa a cséplőgépnél alkalmazott etetőket, fűtőt, a gépen álló kévévágókat, ugyszintén szecskavágó gépnél alkalmazott etetőt köteles az országos gazdasági munkás cselekedésgyűjtő pánztárnál baleset esetére biztosítani. A cséplőgépeket csak képesített gépészek és fűtők kezelhetik, kiknek tiltva van szolgálatuk közben sze-

szes falok élvezése. — Fahidon 4000 kgramm elegy-sulyt meghaladó mozdonyok csak akkor szállíthatók, ha erről 48 órával előbb a városi mérnöki hivatalnak jelentés tétetett.

Erzsébet, Sága és Gáj külvárosokban, vagy Poltura városrészben a takarmány boglyákban, vagy kazalban csak akkor tartható, ha a boglya vagy kazal és az azt környező épületek közt legkevesebb husz méter üres tér marad, több boglya vagy kazal pedig csak akkor helyezhető el, ha azok között 20 méter üres tér marad.

Arad, 1916. évi június hó 18-án.

Greén, főkapitány.

Fehér és fekete vászonzcipők

minden nagyságban,
nagy választékban

CIPŐTŐZSDE

Andrassy-ut 22. = Telefon 10—44.

181

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

őhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krém.

Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszébb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni, a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb, minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapítatott 1886. évben az Aradmegyei Kórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelölendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Gittának

levele van a kiadóban kérem átvenni. 3280

Béla!

Hétfőn nem mehetek. Teljes címet kérek, hova írhatok? Uriasszony 3276

Melyik

Intelligens urlembert volna hajlandó savart helyzetéből kisegíteni, tisztességes fiatal asszonykát. Leveleket „Első lépésem” jelígre a kiadóba kérek. 3287

Fehér rósa

levele van a kiadóhivatalban. 3284

OKTATÁS.

Okl. tanítónő

a szünetben urfi gyermekeket németül tanít 6 koronáért havonta. Pótvizsgára elvállal el., polg. és felsőleányiskolai tanulókat, bármely tantárgyból. Értekezhetni naponta délután 6 óráig Andrassy-tér 7., I. em., ajtó 6. 3281

ALKALMAZÁST NYER.

25-30 éves

bázvezető, lehetőleg asszidó, felvétetik. Cím a kiadóban. 3278

Jó családból

való két-három polgárit járt szerény leányt, női divatüzletbe keresek. Cím a kiadóban. 3286

Fűszer

és csomaga üzletbe segéd, valamint ügyes kiszolgáló kisasszony, ki már üzletben alkalmazva volt, azonnali felvétetik. Hoffmann O.16, Szabadság-tér 10. 3290

Gyakornokul

felvétetik egy első kereskedelmi vagy 4 polgárit végzett fiatal ember kezdő fizetéssel. Rubinstein Mór, szőlő. 3241

Nyomdász-tanítónak

felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legkevesebb 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Gazdasági

teendőben jártas egyén, azonnali felvétetik. Bővebbet Barba. 3261

Könyvkötő leányok,

valamint tanuló leányok felvétetnek az Aradi nyomdászszövetársaság könyvkötészetében.

Keresek

azonnali belépésre egy románul is beszélő hadmentes vas- és fűszer szakmában jártas kereskedősegédet. Kugel Sándor, Brád. 3255

ALKALMAZÁST KERES.

Két reált végzett

ügyes, szorgalmas fiú, a szünetben irodai vagy egyéb alkalmazást keres. Bém a kiadóhivatalban. 3279

4 po garit

végzett szerény fiú, irodai állást keres. Cím a kiadóban. 3285

Egy magános

nő gazdasági állást keres. Ertekezni Szent-Pál-u. 12., Blajer Ignátusnál. 3301

Négy polgárit

végzett leány megfelelő állást keres. Vidékre is esetleg teljes eljárára. Cím a kiadóban. 3262

KIADÓ LAKÁS.

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnalra kiadó. Bővebbet a házmeztérnél.

Két szoba

konyha, fürdőszoba butorozva gáz- és villanyvilágítással, július 1-ére kiadó Brásó-tér 5. Bővebbet Stojkovits Lénykészenél, Szabadság-tér. 3289

Három utcai,

4 udvari szobából álló II. emeleti lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadó. Bővebbet a házmeztérnél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ósok varrógépeket

veszek és legjobb gyártmányú új varrógépek állandóan raktáron, ugyancsak javított gépek is kaphatók: Baregi Kálmán Hal-tér 6. 3277

Modern

cséplő- és szántógép Umráth gyártmány 8-as, eladó Szóke Jenőnél Simonyifalván. 3215

Hárs

majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos tészterkereskedésben. 2095

Kerékpárt

keres megvételre Zombory-fodrász, Pozray-utca. 3288

As új háztantról

állított szabályrendelet kapható Pictor Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér I. Belső 208. 3211

Bőrkéncet

kapható Färber Lajos cég-nél. 2421

Pankotán

egy pár szép új kőszerszám eladó Pököp Adok, tészterkereskedőnél. 3257

Borax

kapható Färber Lajos cégnél. 2779

Egy használt

8 lóerős Ruston-féle gőzlokomobil, cséplőgarnitúra, egy 6 lóerős benzín motor kis cséplőgarnitúrával eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3233

KÜLÖNFÉLE.

As Anzol

aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoid-kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 3 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 12

As angol

légfalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földes-féle légfalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 3 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

Helacit.

A legártalmatlanabb arcszépítő és finomító. Iszadó, fényes, zsiros, atkás (mitesszeres) arcot naponta ahányszor szükséges, gyapokra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehetet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Ára 1 korona. Dr. Földes és Hehs piperezappan és vegyszertári gyára Aradon. Tűz mellett ne használjuk. 12

18065-1916.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. miniszterium 1680-1916. M. E. sz. rendeletével a zsákszövet és zsákkészletek bejelentéséről szóló 572-1916. M. E. sz. rendeletet a következőképp egészítette ki:

1. §. A zsákszövet és zsákkészletek bejelentéséről 572-1916. M. E. szám alatt kiadott rendelet 1. §-a azal egészítették ki, hogy azok közé a zsákszövetek és zsákok közé, amelyeknek készleteit az idézett 572-1916. M. E. számú rendelet értelmében be kell jelenteni, tartoznak még:

1. a textiluse és textilzsákszövetek, valamint általában papírfonalból textiltanyagok hozzákeverésével vagy anélkül készített zsákszövetek és

2. a textiluse és textiltészákok, valamint általában papírfonalból textiltanyagok hozzákeverésével vagy anélkül készített zsákok is.

3. §. A jelen rendelet 1. §-ában említett készleteket elsősorban az 1916. évi május hó 31-iki állapot szerint az 572-1916. M. E. számú rendelet értelmében haladéktalanul be kell jelenteni.

Arad, 1916. június hó 20.

Greca, főkapitány.

Köhöges, rekedtség és elnyálkásodás

ilyen megbízható és legjobb hatású szer a

Tusina-cukor

Ára 80 fillér.

Tusina-tea

Ára 80 fillér.

Ha tyukszeme van és győtri nagy kín,

A legjobb gyógyszer az Anegallin.

Ára utastással 1 korona.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ilyen szer, a világhíradó „Krovil” korpát-keszke.

Ára egy téglának 2 korona.

Gyógyfahár fogakat

nyitják a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájhüvelyt desinficálja, utóhá igen kellemes. Ára egy porcelán-szalencének 70 fillér.

Fenti szerk. kísérletes készítése és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerár Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházával szemben.)